

Besluit van 15 oktober 2019 inzake de eisen voor de opleiding van de psychotherapeut en voor de erkenning als opleider en praktijkopleidingsinstelling, in aanvulling op het Besluit psychotherapeut (AMvB)* ¹²³

(Besluit opleidingseisen Psychotherapeut)

Het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut,

Gelet op het Besluit psychotherapeut en de Regeling Gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapie, basisberoep en specialismen;

Gezien de adviezen van de Commissie Registratie en Toezicht, de Federatie van Gezondheidszorgpsychologen en Psychotherapeuten, het Hoofdopleiders-Coördinatoren Overleg gz-psychologen, het Hoofdopleiders-Coördinatoren Overleg klinisch psycholoog, het Hoofdopleiders-Coördinatoren Overleg klinisch neuropsycholoog, het Hoofdopleiders-Coördinatoren Overleg psychotherapeut, de Landelijke Opleidingsraad Psychologische BIG-beroepen, de Nederlandse Vereniging voor Gezondheidszorgpsychologie, de Nederlandse Vereniging voor Psychotherapie, de Vereniging Landelijk Overleg Geestelijke gezondheidszorg Opleidingsinstellingen;

Besluit:

* De vaststelling van dit Besluit is gepubliceerd op de website van de FGzPt op 27 november 2019 en het Besluit treedt in werking op 1 januari 2020.

¹ Dit Besluit is gewijzigd bij het besluit van 15 september 2020 houdende de wijziging van de besluiten opleidingseisen psychotherapeut en opleidingseisen gezondheidszorgpsycholoog waarover op 5 oktober 2020 mededeling is gedaan van vaststelling van het besluit door het CSGP. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2021.

² Dit Besluit is gewijzigd bij het besluit van 14 september 2021 houdende de wijziging van de besluiten opleidingseisen psychotherapeut en opleidingseisen gezondheidszorgpsycholoog waarover op 30 september 2020 mededeling is gedaan van vaststelling van het besluit door het CSGP. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2022.

³ Dit Besluit is gewijzigd bij het besluit van 23 november 2021 houdende de wijziging van de besluiten opleidingseisen psychotherapeut en opleidingseisen gezondheidszorgpsycholoog waarover op 13 december 2021 mededeling is gedaan van vaststelling van het besluit door het CSGP. Dit besluit treedt in werking op 1 juli 2022.

INHOUD

Hoofdstuk A. Algemene bepalingen

Hoofdstuk B. De opleiding

Hoofdstuk C. De erkenningseisen voor hoofdopleiders, praktijkopleidingsinstellingen en praktijkopleiders

Hoofdstuk D. Slotbepalingen

Toelichting

Hoofdstuk A. Algemene bepalingen

A.1. Begripsomschrijvingen

AMvB:	Besluit psychotherapeut van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
CRT:	Commissie Registratie en Toezicht van de FGzPt;
CSGP:	het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut van de FGzPt;
docent:	degene die verantwoordelijk is voor één of meerdere onderwijsmodulen die deel uitmaken van de opleiding tot psychotherapeut;
docent-opleiding-ratio	het aantal opleidingen per docent dat betrokken is bij de opleiding;
FGzPt:	de vereniging Federatie van Gezondheidszorgpsychologen en Psychotherapeuten;
fte werkervaring:	voltijdse werkervaring, of het equivalent daarvan in deeltijd;
hoofddoel:	degene die binnen een opleidingsinstelling verantwoordelijk is voor de opleiding tot psychotherapeut en die als zodanig door de CRT is erkend;
individueel opleidingsplan:	uitwerking van het landelijke opleidingsplan op individueel niveau van de opleiding dat door de opleiding en de praktijkopleider voor de opleiding van de opleiding wordt opgesteld;
Kwaliteits- en erkenningskader:	het 'Kwaliteits- en erkenningskader voor de erkenning van praktijk(opleidings)instellingen ten behoeve van de psychologische vervolgoopleidingen tot gezondheidszorgpsycholoog, psychotherapeut, klinisch psycholoog, klinisch neuropsycholoog', van 12 april 2018;
landelijk opleidingsplan:	het plan dat de structuur en de inhoud van de opleiding tot psychotherapeut op landelijk niveau beschrijft, dat is opgesteld door de desbetreffende gezamenlijke opleidingsinstellingen en waarmee het CSGP heeft ingestemd;
leerarbeidsovereenkomst:	overeenkomst voor de duur van de opleiding tussen de praktijkopleidingsinstelling en de opleiding omtrent de arbeid die de opleiding in het kader van diens opleiding in de praktijkopleidingsinstelling verricht;
leertherapeut:	degene die leertherapie geeft;
leertherapie:	het ondergaan van een psychotherapie in het kader van de opleiding, met als doel bij de opleiding de ontwikkeling en het

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

	inzicht in het eigen functioneren als psychotherapeut te bevorderen;
Minister:	de Minister onder wie de volksgezondheid ressorteert
NVP:	Nederlandse Vereniging voor Psychotherapie;
of:	en/of;
onvoorwaardelijk BIG-geregistreerd:	ingeschreven in het BIG-register zonder beperkingen aan de beroepsuitoefening;
opleiding:	arts, psycholoog, pedagoog of gezondheidswetenschapper met afstudeerrichting geestelijke gezondheidskunde in opleiding tot psychotherapeut; ⁴
opleidings- en examenreglement:	de opleiding tot psychotherapeut; het reglement van de opleidingsinstelling waarin randvoorwaarden voor de opleiding van de opleiding en de door de opleiding af te leggen examens worden beschreven;
opleidingsinstelling:	de instelling die een opleiding tot psychotherapeut verzorgt en die als zodanig door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is aangewezen;
opleidingsplaats:	een voor de opleiding ingestelde arbeidsplaats binnen een praktijkopleidingsinstelling;
opleidingsregister:	het opleidingsregister voor de opleidingen tot gezondheidszorgpsycholoog, psychotherapeut, klinisch psycholoog en klinisch neuropsycholoog dat door de CRT wordt gehouden;
P-opleider:	een voor de opleiding erkende praktijkopleider die (functioneel) eindverantwoordelijk is voor de organisatie en kwaliteit van de praktijkopleidingstrajecten van meerdere psychologische BIG-opleidingen;
piop:	(vervallen); ⁵
plaatsvervangend hoofdopleider:	degene die door de hoofdopleider als plaatsvervangend hoofdopleider is voorgedragen en die onder verantwoordelijkheid van de hoofdopleider deze ondersteunt bij het uitoefenen van diens taken;
praktijkopleider:	degene die verantwoordelijk is voor de praktijkopleiding van een of meerdere opleidingen en die als zodanig is erkend door de hoofdopleider; ⁶
praktijkopleiding:	het gedeelte van de opleiding dat gevolgd wordt binnen een erkende praktijkopleidingsinstelling;

4 Besluit CSGP van 23 november 2021

5 Besluit CSGP van 23 november 2021

6 Besluit CSGP van 14 september 2021

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

praktijkopleidingsinstelling:	praktijkopleidingsinstelling die, of de praktijkopleidingsinstelling binnen een samenwerkingsverband van praktijkinstellingen dat, de praktijkopleiding van de opleiding tot psychotherapeut verzorgt en die respectievelijk dat door de CRT als zodanig is erkend; ⁷
psychotherapeut:	degene die is ingeschreven in het register van psychotherapeuten, bedoeld in artikel 3 van de Wet BIG;
psychotherapievereniging in het kader van supervisie vereisten:	een door de CRT als zodanig aangewezen vereniging op het gebied van de psychotherapie; ⁸
Regeling:	de Regeling Gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapeut, basisberoepen en specialismen, vastgesteld door het Bestuur van de FGzPt;
specialistische psychotherapievereniging (SPV):	(vervallen) ⁹
supervisie:	het methodisch analyseren en evalueren van de door de opleiding verrichte werkzaamheden en het reflecteren op het professioneel functioneren van degene die supervisie ontvangt en de ontwikkeling daarvan;
supervisor:	degene die supervisie geeft;
toetsboek:	het 'Toetsboek psychotherapeut', vastgesteld door HCO-PT en waarmee het CSGP heeft ingestemd;
visitatiecommissie:	de door de opleidingsinstelling samengestelde commissie die een of meerdere praktijkopleidingsinstellingen visiteert;
waarnemend hoofdopleider:	degene die door de CRT erkend is als waarnemend hoofdopleider en gedurende de afwezigheid van de hoofdopleider in diens taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden treedt;
waarnemend praktijkopleider:	degene die door de praktijkopleidingsinstelling is aangesteld als waarnemend praktijkopleider en gedurende de afwezigheid van de praktijkopleider in diens taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden treedt;
werkbegeleider:	degene die werkbegeleiding verzorgt;
werkbegeleiding:	de begeleiding van en het toezicht op het werk van de opleiding bij de uitvoering van diens werkzaamheden;
Wet BIG:	de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg;

7 Besluit CSGP van 14 september 2021

8 Besluit CSGP van 23 november 2021

9 Besluit CSGP van 23 november 2021

A.2. Aanvullende bepalingen

1. Dit besluit bevat aanvullende bepalingen op de AMvB en de Regeling.
2. De opleiding moet zowel bij de start van diens opleiding als daarna gedurende de gehele opleiding ingeschreven zijn geweest in het opleidingsregister.

Hoofdstuk B. De opleiding

B.1. Competenties

De opleiding wordt uitgevoerd overeenkomstig de AMvB, dit besluit en het landelijk opleidingsplan en is gericht op het bereiken van de volgende competenties:

1. Ten aanzien van het competentiegebied psychotherapeutisch handelen:
 - a. De psychotherapeut vestigt, structureert en hanteert de therapeutische relatie als instrument voor verandering.
 - b. De psychotherapeut wordt breed, multi-theoretisch opgeleid. Hij heeft in elk geval kennis van de theoretische kaders met betrekking tot cognitieve gedragstherapie, psychodynamische psychotherapie, cliëntgerichte (experientiële) psychotherapie, groepspsychotherapie en systeemtherapie. Tevens weet hij deze theoretische kaders te benutten om aan te sluiten bij de specifieke zorgvraag van de betreffende cliënt(en).
 - c. De psychotherapeut plant het psychotherapeutisch proces (inclusief diagnostiek, classificatie en indicatiestelling) en maakt waar mogelijk gebruik van empirisch ondersteunde behandelvormen en interventies.
 - d. De psychotherapeut voert complexe behandelingen uit. Hij baseert zich hierbij op zijn kennis van de mogelijkheden en beperkingen van gangbare psychologische en psychotherapeutische behandelingen en van psychologische behandelingen bij patiënten met complexe problematiek of weinig voorkomende psychische stoornissen.
 - e. De psychotherapeut voert interventies uit.
 - f. De psychotherapeut evalueert de interventie.
 - g. De psychotherapeut levert effectieve en ethisch verantwoorde patiëntenzorg.
2. Ten aanzien van het competentiegebied Communicatie:
 - a. De psychotherapeut hanteert adequate mondelinge en schriftelijke communicatieve vaardigheden.
 - b. De psychotherapeut bespreekt de behandelinformatie op adequate wijze met de patiënt en/of diens wettelijk vertegenwoordigers, ouders en/of verzorgers.
 - c. De psychotherapeut doet adequaat mondeling en schriftelijk verslag over een patiëntcasus.
3. Ten aanzien van het competentiegebied Samenwerking:
 - a. De psychotherapeut werkt op constructieve wijze samen met collega's en andere zorgverleners.
 - b. De psychotherapeut verwijst adequaat.

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

- c. De psychotherapeut levert effectief intercollegiaal consult.
 - d. De psychotherapeut draagt bij aan effectieve interdisciplinaire samenwerking en ketenzorg.
4. Ten aanzien van het competentiegebied Kennis en Wetenschap:
- a. De psychotherapeut beoordeelt de kwaliteit en de betekenis van wetenschappelijke publicaties op het eigen vakgebied.
 - b. De psychotherapeut zet zich in voor goede scholing van opleidingen en andere professionals in de gezondheidszorg.
 - c. De psychotherapeut bevordert de verbreding, verspreiding en ontwikkeling van wetenschappelijke kennis.
 - d. De psychotherapeut draagt zorg voor het op peil houden en ontwikkelen van zijn deskundigheid.
5. Ten aanzien van het competentiegebied Maatschappelijk handelen:
- a. De psychotherapeut kent en herkent en speelt in op maatschappelijke determinanten van psychische stoornissen en herkent en erkent risicogroepen en draagt bij aan preventie van psychopathologie.
 - b. De psychotherapeut bevordert de gezondheid van individuele patiënten en groepen patiënten en van de gemeenschap als geheel.
 - c. De psychotherapeut handelt volgens de relevante wettelijke bepalingen en beroepscode.
 - d. De psychotherapeut treedt adequaat op bij incidenten in de zorg.
6. Ten aanzien van het competentiegebied Organisatie:
- a. De psychotherapeut kent de organisatie en de vanuit het management geformuleerde taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
 - b. De psychotherapeut toont betrokkenheid bij het kwaliteitsbeleid op het niveau van de organisatie.
 - c. De psychotherapeut besteedt beschikbare middelen binnen de gezondheidszorg verantwoord.
 - d. De psychotherapeut maakt gebruik van moderne informatietechnologie voor optimale zorg en voor bij- en nascholing.
7. Ten aanzien van het competentiegebied Professionaliteit:
- a. De psychotherapeut draagt als gezaghebbend professional de beroepscode uit en zet zich in voor verantwoorde zorg.
 - b. De psychotherapeut toont zich zelfbewust en hanteert een ethische en kritische visie op het beroep van psychotherapeut.
 - c. De psychotherapeut is in staat zijn beroepsidentiteit te profileren naar de buitenwereld en zich in de presentatie te onderscheiden van andere disciplines in de zorg.
 - d. De psychotherapeut verbetert zijn handelen op basis van nieuwe inzichten en kritische reflectie.

B.2. Landelijk opleidingsplan

1. De opleiding tot psychotherapeut is beschreven in een landelijk opleidingsplan, waarin ten minste is opgenomen:
 - a. een uitwerking van de competenties, bedoeld in artikel B.1.;
 - b. een beschrijving van de inhoud van de opleiding;
 - c. een beschrijving van de structuur van de opleiding;
 - d. een beschrijving van de toetsing en beoordeling, dat is uitgewerkt in het toetsboek.
2. Het landelijk opleidingsplan en wijzigingen daarvan alsmede het toetsboek behoeven de instemming van het CSGP. Instemming kan worden onthouden wegens strijd met dit besluit of andere van toepassing zijnde regelgeving.

B.3. Duur en onderbreking van de opleiding

1. De duur van de opleiding bedraagt ten hoogste 8 jaar, gerekend vanaf de start van de praktijkopleiding.
2. Het cursorisch onderwijs start tegelijk met of uiterlijk vier maanden na de start van de praktijkopleiding.
3. De praktijkopleiding kan niet eerder eindigen dan het cursorisch onderwijs.
4. Indien de onderbreking van de praktijkopleiding in een cursusjaar in totaal meer dan vier weken beslaat, worden de opleidingsinstelling en de CRT hierover geïnformeerd en wordt een regeling getroffen voor compensatie van niet gewerkte uren.

B.4. Differentiatie in de opleiding

1. De opleiding kent twee differentiaties, waarvan één gericht is op kinderen en jeugdigen en één op volwassenen, inclusief oudere volwassenen.
2. Binnen de differentiatie kinderen en jeugdigen omvat het in artikel B.9, eerste lid bedoelde onderwijs in ieder geval ontwikkelingspsychopathologie in relatie tot de normale ontwikkeling.
3. Binnen de differentiatie kinderen en jeugdigen omvat het in artikel B.9, vijfde lid onder b. bedoelde onderwijs met betrekking tot interpersoonlijk gerichte vormen van behandeling in ieder geval ouderbegeleiding en gezinstherapie.
4. Binnen de differentiatie volwassenen, inclusief oudere volwassenen, omvat het in artikel B.9, vijfde lid onder b. bedoelde onderwijs met betrekking tot interpersoonlijk gerichte vormen van behandeling in ieder geval systeemtherapie en groepspsychotherapie.

B.5. Bij de opleiding betrokkenen

Bij de opleiding van een opleiding zijn betrokken een (waarnemend) hoofdopleider, indien aanwezig een P-opleider, en een of meer praktijkopleiders, supervisors, docenten, leertherapeuten en werkbegeleiders.

B.6. Supervisie

1. Supervisie over psychotherapieën start nadat er goedkeuring verkregen is van de praktijkopleider.
2. In het opleidingstraject van een opleiding zijn met betrekking tot psychotherapeutische behandeling ten minste drie supervisors betrokken, waarbij het aandeel van één supervisor niet meer bedraagt dan 50 supervisiesessies
3. De duur van een supervisiesessie als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel d. van de AMvB is afhankelijk van het aantal deelnemers, waarbij geldt:
 - a. in geval van supervisie van een opleiding is de duur van een sessie 45 minuten;
 - b. in geval van supervisie van twee opleidingen is de duur van een sessie 1 uur;
 - c. in geval van supervisie van ten hoogste vier opleidingen is de duur van een sessie 90 minuten.
4. De supervisie wordt evenredig gespreid gevolgd, waarbij aan de volgende eisen wordt voldaan:
 - a. de frequentie van de supervisiesessies is ten minste gemiddeld eenmaal per drie weken en ten hoogste twee maal per week. Een te erkennen supervisierEEKS bestaat ten minste uit 12 uur bij dezelfde supervisor met betrekking tot een methode die deel uitmaakt van het opleidingscurriculum, doelgroep of setting;
 - b. supervisie vindt individueel plaats of in een groep, waarbij ten minste 50% van de supervisies individueel gevolgd wordt;¹⁰
 - c. tijdens de opleiding vinden ten minste 500 uren psychotherapiesessies plaats onder supervisie. Het totaal aantal supervisiesessies is 150;
 - d. de 500 uren psychotherapiesessies betreffen:
 - i. ten minste 300 en ten hoogste 400 uren individuele therapieën onder supervisie.
 - ii. ten minste 100 en ten hoogste 200 uren groepstherapie of systeemtherapie onder supervisie waarbij een uur groepstherapie of een uur gezins-/partnerrelatietherapie telt voor 2 uren psychotherapiesessie onder supervisie.
5. Met betrekking tot supervisie op het gebied van behandeling in de opleiding tot psychotherapeut wordt het volgende bepaald:
 - a. Binnen de differentiatie gericht op volwassenen, inclusief oudere volwassenen, omvat de supervisie ten minste:
 - i. 75 supervisiesessies over individuele psychotherapie;
 - ii. 25 supervisiesessies over groepspsychotherapie of systeemtherapie.
 - b. Binnen de differentiatie gericht op kinderen en jeugdigen omvat de supervisie ten minste:

¹⁰ Besluit CS GP van 15 september 2020

- i. 50 supervisiesessies over individuele psychotherapie, waarvan 25 uur psychotherapie bij kinderen en 25 uur psychotherapie bij adolescenten;
 - ii. 25 supervisiesessies over systeemtherapie;
 - iii. 25 supervisiesessies over ouderbegeleiding.
- c. De individuele psychotherapie, bedoeld onder a., sub i., en onder b., sub i., is evenwichtig verdeeld over het (cognitief) gedragstherapeutische referentiekader en een persoonsgericht en exploratief referentiekader.

B.7. Supervisor

1. De supervisor in het kader van de opleiding tot psychotherapeut
 - a. heeft aantoonbare vakinhoudelijke expertise op het terrein waarop de supervisie betrekking heeft;
 - b. heeft aantoonbare competenties op het gebied van supervisie;
 - c. heeft substantiële recente werkervaring op het terrein waarop de supervisie betrekking heeft;
 - d. is ten minste drie jaar geregistreerd als psychotherapeut of als klinisch psycholoog en heeft ten minste twee jaar fte werkervaring als zodanig;
 - e. is erkend als supervisor en als zodanig ingeschreven in een door externen te raadplegen register van supervisoren bij een psychotherapievereniging in het kader van supervisie vereisten, of in het Register Supervisoren van de NVP;¹¹
 - f. is niet werkzaam binnen hetzelfde team als de opleiding.
2. In aanvulling op het eerste lid kunnen klinisch psychologen en gezondheidszorgpsychologen, niet zijnde psychotherapeut, worden ingezet als supervisor voor psychopathologie, diagnostiek en indicatiestelling, mits deze ten minste drie jaar als zodanig geregistreerd zijn, ten minste twee jaar fte werkervaring als zodanig hebben én aantoonbaar specifieke expertise op dit terrein bezitten.
3. In aanvulling op het eerste lid kan de psychotherapeut in het kader van zijn opleiding tot supervisor supervisie geven onder supervisie van een leersupervisor, mits de psychotherapeut ten minste drie jaar als zodanig is ingeschreven in het BIG-register.

B.8. Werkbegeleider

De werkbegeleider in het kader van de opleiding tot psychotherapeut

- a. is ten minste drie jaar geregistreerd als psychotherapeut en heeft ten minste twee jaar fte werkervaring als zodanig;
- b. heeft aantoonbare competenties op het gebied van begeleiding;
- c. is werkzaam in de patiëntenzorg, binnen hetzelfde team als de opleiding;
- d. is tijdens de werkdagen van de opleiding ten minste 50% van de werktijd in de opleiding aanwezig binnen hetzelfde team van de opleiding om aantoonbaar de begeleidingstaken adequaat te kunnen vervullen en zorgt bij afwezigheid voor adequate vervanging;

¹¹ Besluit CSGP van 23 november 2021

- e. heeft zicht op en weet van de inhoudelijke werkzaamheden van de opleiding en is voor de werkzaamheden van de opleiding verantwoordelijk.

B.9. Leertherapie

1. De leertherapeut in het kader van de opleiding
 - a. is geregistreerd als psychotherapeut;
 - b. is erkend en ingeschreven als leertherapeut in een door externen te raadplegen register van leertherapeuten van een Specialistische Psychotherapie Vereniging of van de NVP.
2. De opleiding is vrij binnen de eisen van het eerste lid in de keuze van een leertherapeut.
3. In de leertherapie is er een evenwichtige spreiding van de leertherapiesessies over de looptijd van ten minste negen maanden.
4. De leertherapie omvat ten minste 50 sessies van 45 minuten.
5. In geval van systeem- en groepsleertherapie omvat de leertherapie ten minste 25 (bij splitsing) of 50 sessies van elk ten minste 90 minuten.
6. Ten minste de helft van de leertherapiesessies wordt gevolgd bij een en dezelfde leertherapeut.
7. Als leertherapie kan tevens gelden een in het verleden gevolgde leertherapie, mits deze voldoet aan de in de onderdelen b. tot en met e. geformuleerde eisen.

B.10. Erkende psychotherapieverenigingen in het kader van supervisie vereisten¹²

1. De CRT bepaalt welke verenigingen onder dit besluit als erkende psychotherapieverenigingen in het kader van supervisie vereisten worden beschouwd.
2. Een vereniging als bedoeld in het eerste lid voldoet aan de volgende eisen:
 - a. Er is sprake van een vereniging (of andere rechtspersoon) of afdeling van een vereniging die zich richt op een welomschreven gebied of methodiek binnen het veld van de psychotherapie met een substantieel aantal leden
 - b. De vereniging dient een samenhangende visie gebaseerd op wetenschappelijke inzichten te hanteren met betrekking tot:
 - i. Een verklaringsmodel voor psychische stoornissen (psychopathologie);
 - ii. Een visie op indicatie en contra-indicatie voor behandeling;
 - iii. i en ii zijn geïntegreerd in een systematische behandelmethodiek waarvoor substantiële wetenschappelijke ondersteuning bestaat en/of de methode is opgenomen in een zorgstandaard of richtlijn;

¹² Besluit CSGP van 23 november 2021

- iv. Daarnaast dient de rechtspersoon een uitgewerkt opleidingsprogramma te hebben met daarin eisen op het gebied van doelstellingen en omvang van theoretisch onderwijs, van supervisie en van praktijken onder supervisie.

Hoofdstuk C. De erkenningseisen voor hoofdopleiders, praktijkopleidingsinstellingen en praktijkopleiders

C.1. De opleidingsinstelling

1. In haar advies aan de Minister geeft de CRT in elk geval aan of voldaan is aan de onderdelen, bedoeld in het tweede tot en met het achtste lid.
2. De instelling wordt gevormd door een samenwerkingsverband van een of meer universiteiten met praktijkopleidingsinstellingen, al dan niet ondersteund door een organiserend bureau.
3. De instelling is verantwoordelijk voor de organisatie van de opleiding. Zij draagt een hoofdopleider voor die verantwoordelijk is voor de inhoud van de opleiding en een waarnemend hoofdopleider die de hoofdopleider in voorkomende gevallen vervangt.
4. De instelling voldoet aan de volgende onderdelen:
 - a. de door de instelling voorgedragen hoofdopleider en waarnemend hoofdopleider zijn als zodanig erkend door de CRT;
 - b. het opleidingsprogramma van de instelling voldoet aan de eisen, als bedoeld in de desbetreffende AMvB, hoofdstuk B. van dit besluit en het desbetreffende landelijk opleidingsplan;
 - c. de opleidingsinstelling beschikt over een geëigende organisatorische structuur, waarbinnen de verantwoordelijkheden van de diverse betrokkenen helder zijn gedefinieerd en afgebakend;
 - d. de opleidingsinstelling kent een opleidingscommissie die de opleidingsinstelling adviseert over de organisatie en de inhoud van de opleiding. In de opleidingscommissie zijn in elk geval vertegenwoordigd de praktijkopleiders, de docenten en de opleidingen;
 - e. de instelling beschikt over een opleidings- en examenreglement en draagt er zorg voor dat de opleidingen die tot de opleiding zijn toegelaten hier tijdig van kennis kunnen nemen. Het opleidings- en examenreglement bevat in aanvulling op artikel negen van de AMvB bepalingen ter zake van:
 - i. de procedure voor aanmelding en de procedure en criteria voor toelating tot de opleiding;
 - ii. een procedure bij verschil van mening tussen de hoofdopleider en de opleiding;
 - iii. de beëindiging van de opleiding bij onvoldoende functioneren van de opleiding;

- iv. de procedure genoemd onder ii. voorziet in een onafhankelijke geschilbeslechting;
 - f. de instelling kent een regeling voor de behandeling van geschillen tussen bij de opleiding betrokken personen en instellingen, voor zover deze geschillen niet vallen onder de werking van het opleidings- en examenreglement bedoeld onder het onder e;
 - g. het opleidingsprogramma wordt jaarlijks vastgesteld. Belanghebbenden kunnen het opleidingsprogramma desgevraagd inzien en daarvan een afschrift ontvangen.
5. De opleidingsinstelling brengt jaarlijks verslag uit van haar activiteiten aan de CRT. Dit verslag bevat de informatie die het CRT ter zake vraagt.
 6. De verantwoordelijkheid van de opleidingsinstelling voor de opleiding omvat ook afspraken met praktijkopleidingsinstellingen en praktijkopleiders over de praktijkcomponent van de opleiding. Deze afspraken worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de opleidingsinstelling en de praktijkopleidingsinstelling. Bedoelde overeenkomsten verwijzen naar dit besluit en bevatten geen bepalingen die in strijd zijn met besluiten van het CSGP.
 7. De opleidingsinstelling draagt zorg voor het systematisch bewaken, in stand houden en bevorderen van de kwaliteit van de opleiding. Hiertoe:
 - a. spant de opleidingsinstelling zich in voor de continuïteit van de praktijkopleiding, door te streven naar praktijkopleidingsplaatsen met een structureel karakter;
 - b. spant de opleidingsinstelling zich in voor een transparante wervings- en selectieprocedure door de praktijkopleidingsinstellingen, bij voorkeur overeenkomstig landelijk uniform beleid omtrent de beoordeling van de geschiktheid van kandidaten;
 - c. draagt de opleidingsinstelling zorg voor een zodanige omvang van de opleidingsgroep en van de docent-opleideling-ratio, dat de gestelde leerdoelen kunnen worden bereikt.
 8. De opleidingsinstelling voldoet aan de verplichtingen, bedoeld in de Algemene Voorwaarden behorende bij het opleidingsregister en stimuleert dat de opleiding gedurende diens opleiding in het opleidingsregister is ingeschreven

C.2. Algemene bepalingen voor de erkenning van hoofdopleiders

1. Erkenning als hoofdopleider wordt op aanvraag van de betreffende opleidingsinstelling verleend door de CRT mits voldaan is aan de in artikel C.3. gestelde eisen.
2. Een aanvraag als bedoeld in het eerste lid gaat vergezeld van stukken waaruit blijkt dat voldaan is aan de in artikel C.3. gestelde eisen.
3. Erkenning wordt verleend voor onbepaalde tijd. Indien ten tijde van de aanvraag niet volledig wordt voldaan aan de eisen voor erkenning, kan de CRT besluiten tot voorlopige erkenning. Hieraan kan zij aanvullende voorwaarden verbinden.
4. Een voorlopige erkenning wordt verleend voor een periode van ten hoogste twee jaar, en kan ten hoogste éénmaal verlengd worden voor een periode van eveneens ten hoogste twee jaar.

5. Ingeval van een voorlopige erkenning of een intrekking van de erkenning kan door de CRT bepaald worden dat geen nieuwe opleiding in opleiding wordt genomen, totdat aan de gestelde voorwaarden is voldaan of dat er een nieuwe hoofdopleider is voorgedragen en door de CRT erkend.
6. De opleidingsinstelling en de hoofdopleider verplichten zich mee te werken aan een visitatie van de opleiding door of namens de CRT.
7. Indien op enige wijze blijkt dat niet langer voldaan wordt aan de eisen voor erkenning van de hoofdopleider, kan de CRT besluiten tot intrekking van de erkenning, dan wel omzetting ervan in een voorlopige erkenning.
8. Indien de hoofdopleider voor meer dan een jaar niet in staat is geweest diens taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden uit te oefenen dan meldt de opleidingsinstelling dit bij de CRT.
9. Bij vertrek van de hoofdopleider wordt binnen een jaar na het vertrek een nieuwe hoofdopleider voorgedragen en wordt een aanvraag tot erkenning van de betreffende persoon als hoofdopleider ingediend bij de CRT.

C.3. De hoofdopleider en de waarnemend hoofdopleider

1. Om door de CRT erkend te worden als hoofdopleider voor de opleiding tot psychotherapeut, voldoet deze aan de volgende eisen:
 - a. is ten minste vijf jaar geregistreerd als psychotherapeut en heeft ten minste drie jaar fte werkervaring als zodanig;
 - b. is actief in de beroepsuitoefening;
 - c. is aangesteld als, of in de aanstellingsprocedure tot, hoogleraar of universitair hoofddocent met een voor de psychotherapie relevante leeropdracht;
 - d. beschikt over aantoonbare leidinggevende, bestuurlijke en didactische kwaliteiten;
 - e. onderschrijft de beroepsethiek.
2. Voor de door de betreffende opleidingsinstelling voor te dragen waarnemend hoofdopleider gelden de in het eerste lid genoemde eisen. Artikel C.2. is van overeenkomstige toepassing.¹³
3. De verantwoordelijkheid van de hoofdopleider voor de inhoud van de opleiding omvat:
 - a. het opstellen en herzien van het opleidingsprogramma;
 - b. het aanwijzen en begeleiden van docenten en het houden van toezicht op hun functioneren;
 - c. de erkenning van praktijkopleiders;
 - d. de erkenning van P-opleiders;
 - e. het toezicht houden op het verloop van de praktijkopleiding;
 - f. het beoordelen van de geschiktheid van aspirant-opleiding voor de opleiding;

¹³ Besluit CS GP van 15 september 2020

- g. het verlenen van ontheffingen van onderdelen van de opleiding of het examen overeenkomstig het daarvoor geldende landelijke vrijstellingsbeleid;
 - h. het bewaken, bevorderen en faciliteren van de studievoortgang van de opleiding;
 - i. het bewaken, in stand houden en bevorderen van de kwaliteit van de opleiding;
 - j. het zorgdragen voor een zodanige omvang van de opleidingsgroep en van de docent-opleiding-ratio, dat de gestelde doelen kunnen worden bereikt;
 - k. het aanwijzen van plaatsvervangend hoofdopleiders.
- 4. Bij de uitvoering van de in het derde lid genoemde taken conformeert de hoofdopleider zich aan de door de minister van VWS en het CSGP vastgestelde eisen ten aanzien van de inrichting van de opleiding.
 - 5. Voor de door de hoofdopleider aan te wijzen plaatsvervangend hoofdopleider gelden tenminste de in het eerste lid onder a., b. en e. genoemde eisen en dat deze aantoonbare ervaring met opleiden heeft.
 - 6. Bij het opstellen en herzien van het opleidingsprogramma betreft de hoofdopleider beschikbare evaluatiegegevens over de voorgaande periode en wint deze het advies in van de opleidingscommissie.
 - 7. In het kader van het toezicht op het verloop van de praktijkopleiding draagt de hoofdopleider zorg voor:
 - a. beoordeling van het ingediende individuele opleidingsplan van de opleiding;
 - b. jaarlijkse voortgangsgesprekken met de opleiding en diens praktijkopleider;
 - c. visitatie van de praktijkopleidingsinstellingen en praktijkopleiders, met een frequentie van ten minste één maal in vijf jaar.

C.4. Algemene bepalingen voor de erkenning van praktijkopleidingsinstellingen

- 1. Erkenning als praktijkopleidingsinstelling wordt op aanvraag van de praktijkinstelling, eventueel als onderdeel van een samenwerkingsverband van instellingen, na positief advies van de hoofdopleider verleend door de CRT voor de betreffende opleiding bij de opleidingsinstelling waar de instelling of het samenwerkingsverband mee samenwerkt.
- 2. Een aanvraag als bedoeld in het eerste lid gaat vergezeld van stukken waaruit blijkt dat voldaan is aan de in artikel C.5. gestelde eisen.
- 3. De CRT of de hoofdopleider kunnen binnen de grenzen van hun bevoegdheden op grond van de van toepassing zijnde regelgeving nadere aanwijzingen geven met betrekking tot de praktijkopleiding en de taak en werkwijze van de praktijkopleidingsinstelling, de praktijkopleider en anderen die bij de praktijkopleiding betrokken zijn.
- 4. Erkenning als praktijkopleidingsinstelling wordt verleend voor de duur van vijf jaar. Indien ten tijde van de aanvraag niet volledig wordt voldaan aan de eisen voor erkenning kan de CRT besluiten tot voorlopige erkenning.¹⁴

¹⁴ Besluit CSGP van 15 september 2020

5. Een voorlopige erkenning wordt verleend voor een periode van ten hoogste twee jaar en kan ten hoogste eenmaal verlengd worden voor een periode van eveneens ten hoogste twee jaar. Aan een voorlopige erkenning kunnen aanvullende voorwaarden verbonden worden.
6. De erkenning van een praktijkopleidingsinstelling vervalt indien deze gedurende twee jaar niet daadwerkelijk betrokken is bij de betreffende opleiding.
7. De praktijkopleidingsinstelling stelt de CRT en de opleidingsinstelling op de hoogte van alle veranderingen die ertoe leiden dat niet langer aan de eisen voor erkenning wordt voldaan.
8. De praktijkopleidingsinstellingen worden eenmaal per vijf jaar door de opleidingsinstelling ten behoeve van de erkenning gevisiteerd. In de visitatie worden in elk geval betrokken de betreffende eisen uit dit besluit en het Kwaliteits- en erkenningskader. De visitatierapporten zijn beschikbaar voor de visitatiecommissie en de CRT.
9. Tussentijdse visitatie van een praktijkopleidingsinstelling binnen de gestelde periode van vijf jaar is mogelijk als de opleidingsinstelling of de CRT daartoe aanleiding ziet, conform het door de opleidingsinstellingen opgestelde visitatiereglement voor visitaties van praktijkopleidingsinstellingen.
10. Indien de CRT op basis van een visitatie, of op basis van andere informatie tot de conclusie komt dat niet langer voldaan wordt aan de eisen voor erkenning van de praktijkopleidingsinstelling, kan de CRT besluiten tot intrekking van de erkenning van de praktijkopleidingsinstelling, dan wel omzetting ervan in een voorlopige erkenning, conform het bepaalde in het zevende lid.
11. Een besluit als bedoeld in het tiende lid wordt niet genomen, dan nadat de opleidingsinstelling is geïnformeerd, er nader onderzoek heeft plaatsgevonden en de praktijkopleidingsinstelling van het voornemen hiertoe op de hoogte is gesteld, en in de gelegenheid is gesteld diens zienswijze hieromtrent aan de CRT kenbaar te maken.
12. In het geval van intrekking van de erkenning van de praktijkopleidingsinstelling kan de CRT na hierover advies te hebben ingewonnen bij de hoofdopleider besluiten dat de opleiding verbonden aan de betreffende instelling in de gelegenheid wordt gesteld diens opleiding aldaar af te ronden. Indien de CRT dit niet verantwoord acht, treft deze samen met de opleidingsinstelling voorzieningen om de betreffende opleiding in de gelegenheid te stellen diens opleiding elders af te ronden.
13. Tegen een besluit tot intrekking van de erkenning als praktijkopleidingsinstelling dan wel een besluit tot omzetting van een dergelijke erkenning in een voorlopige erkenning kan bezwaar worden aangetekend bij de CRT. In dat geval wordt de inwerkingtreding van het besluit opgeschort tot het moment dat de CRT over het bezwaar heeft beslist.

C.4a. Algemene bepalingen voor de erkenning van praktijkopleiders

1. Erkenning als praktijkopleider of P-opleider wordt verleend door de hoofdopleider, op aanvraag van de praktijkopleidingsinstelling waaraan de betreffende persoon verbonden is.

- De erkenning vervalt bij beëindiging van het dienstverband van de praktijkopleider met de praktijkopleidingsinstelling.
2. Een aanvraag gaat vergezeld van stukken waaruit blijkt dat voldaan is aan de in artikel C.6. gestelde eisen.
 3. Erkenning als praktijkopleider wordt verleend voor onbepaalde tijd. Indien ten tijde van de aanvraag niet volledig wordt voldaan aan de eisen voor erkenning, kan de hoofdopleider besluiten tot voorlopige erkenning.
 4. Een voorlopige erkenning wordt verleend voor een periode van ten hoogste twee jaar en kan ten hoogste eenmaal verlengd worden voor een periode van eveneens ten hoogste twee jaar. Aan een voorlopige erkenning kunnen aanvullende voorwaarden verbonden worden.
 5. De erkenning van een praktijkopleider vervalt indien deze gedurende twee jaar niet daadwerkelijk betrokken is bij de betreffende opleiding.
 6. De praktijkopleiders worden eenmaal per vijf jaar door de opleidingsinstelling ten behoeve van de erkenning gevisiteerd. In de visitatie worden in elk geval betrokken de betreffende eisen uit dit besluit en het Kwaliteits- en erkenningskader. De visitatierapporten zijn beschikbaar voor de visitatiecommissie en de CRT.
 7. Tussentijdse visitatie van een praktijkopleider binnen de gestelde periode van vijf jaar is mogelijk als de opleidingsinstelling of de hoofdopleider daartoe aanleiding ziet, conform het door de opleidingsinstellingen opgestelde visitatiereglement voor visitaties van praktijkopleidingsinstellingen.
 8. Indien de hoofdopleider op basis van een visitatie, of op basis van andere informatie tot de conclusie komt dat niet langer voldaan wordt aan de eisen voor erkenning van de praktijkopleider, kan de hoofdopleider besluiten tot intrekking van de erkenning van de praktijkopleider, dan wel omzetting ervan in een voorlopige erkenning, conform het derde lid.
 9. Een besluit als bedoeld in het achtste lid wordt niet genomen, dan nadat de praktijkopleidingsinstelling is geïnformeerd, er nader onderzoek heeft plaatsgevonden en de praktijkopleider van het voornemen hiertoe op de hoogte is gesteld, en in de gelegenheid is gesteld diens zienswijze hieromtrent aan de hoofdopleider kenbaar te maken.¹⁵
 10. In het geval van intrekking van de erkenning van een praktijkopleider is de praktijkopleidingsinstelling gehouden in samenspraak met de hoofdopleider en de CRT voorzieningen te treffen, waardoor de opleiding waarvoor deze praktijkopleider verantwoordelijkheid draagt, diens opleiding kan voortzetten.
 11. De hoofdopleider stelt de CRT in kennis van alle verleende erkenningen als praktijkopleider, inclusief voorlopige erkenningen, alsmede van intrekkingen van erkenningen dan wel omzettingen van een erkenning in een voorlopige erkenning.

¹⁵ Besluit CSGP van 15 september 2020

C.5. De praktijkopleidingsinstelling

1. Om erkend te worden als praktijkopleidingsinstelling voldoet de instelling aan de volgende eisen:
 - a. is werkzaam op het terrein van de individuele (geestelijke) gezondheidszorg;
 - b. heeft een samenwerkingsovereenkomst met de opleidingsinstelling;
 - c. biedt voldoende waarborgen voor de continuïteit van de praktijkopleidingsinstelling en van de praktijkopleiding;
 - d. wijst een gekwalificeerde (onvoorwaardelijk BIG-geregistreerde) psychotherapeut aan als praktijkopleider die door de hoofdopleider namens de betreffende opleidingsinstelling als zodanig erkend is en belast deze met de verantwoordelijkheid voor opzet, organisatie, evaluatie en beoordeling van de praktijkopleiding van de opleiding. Daarbij heeft de praktijkopleider:
 - i. voldoende informatie over het verloop van de opleiding, onder andere door geregeld contact met de werkbegeleider en de supervisor(en);
 - ii. de bevoegdheid om in te grijpen in het werkproces van de opleiding, indien dit voor een goed verloop van de opleiding noodzakelijk is;
 - iii. voldoende tijd om diens taken en verantwoordelijkheden naar behoren in te vullen
 - iv. waaronder tenminste één uur per week per fte aanwezige opleiding;¹⁶
 - e. draagt er zorg voor dat naast de praktijkopleider een waarnemend praktijkopleider (onvoorwaardelijk BIG-geregistreerd psychotherapeut) aanwezig is die voldoet aan de eisen van dit Besluit.¹⁷
 - f. heeft een professioneel systeem van verslaglegging en dossiervorming;
 - g. is bereid de aanwijzingen van de hoofdopleider en de CRT binnen de geldende regelgeving en binnen hun bevoegdheid met betrekking tot aspecten van de opleiding op te volgen, waarbij de CRT beleid kan opstellen met betrekking tot de inhoud en de reikwijdte van voornoemde aanwijzingen;
 - h. heeft adequate digitale, materiële en ruimtelijke voorzieningen waaronder een toegankelijke en ruim gesorteerde collectie wetenschappelijke literatuur en een up to date testotheek;
 - i. waarborgt de opleidingsdoelstellingen en stelt de opleiding in staat om:¹⁸
 - i. voor de opleiding algemene en brede patiëntpopulatie te diagnosticeren en behandelen zodat aan de eisen van het individuele opleidingsplan kan worden voldaan;

¹⁶ Besluit CS GP van 15 september 2020

¹⁷ Besluit CS GP van 15 september 2020

¹⁸ Besluit CS GP van 15 september 2020

- ii. het in het cursorisch onderwijs geleerde in praktijk te brengen;
 - iii. de van toepassing zijnde beroepskaders, beroepsethiek en juridische kader toe te passen;
 - iv. deel te nemen aan refereerbijeenkomsten, intervisiebijeenkomsten en andere deskundigheidsbevorderende activiteiten;
 - v. onderdelen van de praktijkopleiding overeenkomstig het landelijk opleidingsplan en het toetsboek uit te voeren;
 - vi. aanwezig te zijn bij (multidisciplinaire) patiëntenbesprekingen;
 - vii. deel te nemen aan cursorisch onderwijs.¹⁹
- j. draagt er zorg voor dat:
- i. de werkbegeleider tijdens de werkdagen van de opleiding tenminste 50% van de werktijd van de opleiding tegelijk met desbetreffende opleiding op de werkplek aanwezig is en voorziet, ingeval van afwezigheid van de werkbegeleider, in vervanging;
 - ii. er geen vermenging ontstaat tussen verschillende functies, rollen en taken binnen de praktijkopleiding van de opleiding, in het bijzonder dat:
 - de praktijkopleider mag werkbegeleider zijn.
 - de directeur/praktijkhouder of de leidinggevende is geen praktijkopleider, supervisor of werkbegeleider.
 - de leertherapeut is niet in andere hoedanigheden bij de opleiding van de betreffende opleiding betrokken;
 - de overige combinaties van rollen zijn alleen mogelijk indien daar overeenkomstig artikel C.9. dispensatie voor is verleend door de hoofdopleider;
 - de (waarnemend) hoofdopleider mag geen andere rol hebben in de opleiding van de opleiding dan die van hoofdopleider of docent.²⁰
- k. realiseert een betaalde opleidingsplaats voor de opleiding op basis van een leerarbeidsovereenkomst, dan wel een combinatie van een arbeidsovereenkomst en een leerarbeidsovereenkomst, voor de duur van de opleiding, zodat de opleiding ten minste 20 (vierjarige opleiding) of 16 (driejarige opleiding) uur per week praktijkervaring opdoet en daarnaast deelneemt aan cursorisch onderwijs, met inachtneming van in de geldende CAO vastgelegde bepalingen. In de overeenkomst zijn noch een minimum-maximum clause opgenomen, noch wordt de deelnemer de mogelijkheid geboden of verplicht diens opleiding terug te verdienen door meer productie te maken;
- l. indien er geen sprake is van een (leer)arbeidsovereenkomst als bedoeld onder k, is de opleidingsplaats gekoppeld aan een door de hoofdopleider goed te keuren

¹⁹ Besluit CS GP van 15 september 2020

²⁰ Besluit CS GP van 15 september 2020

- overeenkomst die borgt dat aan de onder k. bedoelde CAO en de opleidingseisen uit de AMvB en dit besluit wordt voldaan;
- m. de instelling is bereid om in geval van overmacht, naar redelijkheid en billijkheid, de overeenkomst als bedoeld onder k. of l. te verlengen;
 - n. stelt de opleiding in staat om 25% van de tijd te besteden aan opleidingsgerelateerde zaken (niet productiegebonden); daarmee is de(productie)taakstelling 25% lager dan die van een collega psychotherapeut met een vergelijkbare functie;
 - o. de praktijkopleidingsinstelling stelt zich garant voor de supervisie, werkbegeleiding en beschikbaarheid van de praktijkopleider in zowel tijd als geld;²¹
 - p. het aantal uren praktijkopleiding is ten minste zestien uur per week en evenredig verdeeld over de week, de opleiding mag niet langer zijn dan tweemaal de nominale duur zoals opgenomen in het opleidings- en examenreglement;
 - q. is verplicht mee te werken aan een visitatie door of namens de CRT.
2. Over de rol van de praktijkopleider is ten minste vastgelegd:
- a. diens verantwoordelijkheden, conform de omschrijving in Taken en verantwoordelijkheden;
 - b. de tijd die deze voor het uitvoeren van deze rol beschikbaar heeft met inachtneming van het eerste lid, onder d, sub iii.;
 - c. diens bevoegdheid om in te grijpen in het werkproces van de opleiding door de lijn heen, indien het belang van de opleiding dit vereist;
 - d. diens toegang tot de leiding van de praktijkopleidingsinstelling, hetzij rechtstreeks, hetzij via de P-opleider.
3. De praktijkopleidingsinstelling ziet er op toe dat de opleiding gedurende diens opleiding in het opleidingsregister is ingeschreven en ook overigens voldoet aan de verplichtingen bedoeld in de Algemene Voorwaarden behorende bij het opleidingsregister.

C.6. De praktijkopleider

1. De praktijkopleider voldoet in het kader van de opleiding aan de volgende eisen:
- a. is ten minste vijf jaar geregistreerd als psychotherapeut en heeft ten minste drie jaar fte recente werkervaring als zodanig;
 - b. beschikt over aantoonbare competenties op het gebied van begeleiding, verworven door ervaring of opleiding;
 - c. een arbeidsovereenkomst heeft met de praktijkopleidingsinstelling, met een omvang van ten minste 0,5 fte;
 - d. ten minste acht uur per week actief is op het gebied van patiëntgebonden werkzaamheden binnen de psychotherapie.

²¹ Besluit CS GP van 15 september 2020

2. De praktijkopleider participeert in de overlegstructuur van praktijkopleiders van de opleidingsinstelling en, indien van toepassing, in het overleg van praktijkopleiders van de praktijkopleidingsinstelling.
3. De verantwoordelijkheid van de praktijkopleider voor de praktijkopleiding omvat ten minste:
 - a. de opstelling van het individuele opleidingsplan;
 - b. de organisatie van en het toezicht op de voortgang van de supervisie en de werkbegeleiding, inclusief de toetsing van de kwalificaties van de supervisors en de werkbegeleiders en de verdeling van supervisiesessies overeenkomstig de besluiten van het CSGP.²²
4. De praktijkopleider is over zijn functioneren verantwoordelijk verschuldigd aan de hoofdopleider en indien aanwezig de P-opleider. Hij voert zijn taak uit conform de daarvoor geldende eisen, bedoeld in de desbetreffende besluiten van het CSGP, en eventuele nadere aanwijzingen van de hoofdopleider of de CRT als bedoeld in artikel C.4, vierde lid.
5. De praktijkopleider is verplicht mee te werken aan een visitatie door of namens de CRT.

C.7. De P-opleider

Voor een praktijkopleider die binnen de praktijkopleidingsinstelling de functie van P-opleider vervult, gelden de volgende eisen in aanvulling op artikel C.6.:

- a. de rol van de P-opleider is vastgelegd in een functiebeschrijving met daarin (een verwijzing naar) profiel, taken en verantwoordelijkheden;
- b. de P-opleider is klinisch psycholoog of klinisch neuropsycholoog;
- c. de P-opleider beschikt over aantoonbare competenties op het gebied van implementatie, kwaliteitsbewaking en -borging van psychologische BIG-opleidingen binnen een erkende praktijkopleidingsinstelling;
- d. de P-opleider heeft voldoende tijd beschikbaar om aan diens taken en verantwoordelijkheden te kunnen voldoen;
- e. de P-opleider stuurt de praktijkopleiders, werkbegeleiders en supervisors die betrokken zijn bij de onder hem ressorterende opleidingen functioneel aan en onderhoudt relevante interne en externe contacten;
- f. de P-opleider treedt in het geval van knelpunten in de opleiding hierover in overleg met de betreffende managementlaag of degene die op bestuurlijk niveau verantwoordelijk is voor de psychologische BIG-opleidingen of hoofdopleider;
- g. de P-opleider is verantwoordelijk voor de inhoudelijke selectie van kandidaten voor opleidingsplaatsen, indien er geen P-opleider is voert de praktijkopleider deze selectie uit;
- h. de P-opleider voert structureel werkoverleg over opleidingsgerelateerde zaken met degenen die op bestuurlijk niveau verantwoordelijk zijn voor de psychologische BIG-opleidingen binnen de instelling;
- i. de P-opleider selecteert de praktijkopleiders, werkbegeleiders en supervisors.

²² Besluit CSGP van 23 november 2021

C.8. Samenwerkingsverbanden

1. Wanneer een instelling niet aan de erkenningseisen, bedoeld in de artikel C.4. tot en met C.7, voldoet kan deze met andere (praktijk)instellingen een samenwerkingsverband aangaan door samenwerkingsovereenkomsten te sluiten, zodat gezamenlijk wel aan de criteria kan worden voldaan.
2. De CRT verleent erkenning, als bedoeld in het eerste lid, aan de praktijkinstellingen binnen het samenwerkingsverband. De erkenningen vervallen als het samenwerkingsverband stopt of niet meer aan de eisen als bedoeld in artikel C.5. voldoet.

C.9. Dispensatie

1. Naast de dispensaties, bedoeld in artikel C.5, eerste lid, onder j, sub ii, kan de hoofdopleider dispensatie verlenen van de in artikel B.5, B.7. en C.6. bedoelde eisen met betrekking tot registratieduur en werkervaring van respectievelijk de supervisor, werkbegeleider en praktijkopleider, indien deze van oordeel is dat betrokkene aantoonbaar beschikt over een niveau van functioneren dat overeenkomt met de gestelde eisen. Daarbij is het bereik van de dispensatie gespecificeerd.
2. De opleidingsinstelling houdt een administratie bij van verleende dispensaties op grond van het eerste lid en artikel C.6 onder j. sub ii, met daarin in elk geval de aanleiding en overwegingen die hebben geleid tot de dispensatie. De CRT heeft ten allen tijde recht op inzage in dit register.
3. De CRT kan in het kader van een erkenningsaanvraag dispensatie verlenen van de eisen bedoeld in artikel C.3, tweede lid, voor de registratieduur en werkervaring van de waarnemend hoofdopleider.
4. In aanvulling op het eerste lid kan de hoofdopleider dispensatie verlenen voor de waarnemend praktijkopleider van de vorm van de aanstelling bedoeld in artikel C.6, eerste lid onder c.²³

Hoofdstuk D. Slotbepalingen

D.1. Overgangsbepaling

1. Dit besluit is van toepassing op alle opleidingen die aanvangen op of na de datum van 1 januari 2020.
2. Voor opleidingen die zijn aangevangen voor 1 januari 2020 is het betreffende besluit van toepassing, dat gold op 31 december 2019.
3. Voor een visitatie in het kader van het toezicht door de CRT die plaatsvindt vóór 1 januari 2020 is het betreffende besluit van toepassing dat gold op 31 december 2019.

²³ Besluit CSGP van 15 september 2020

D.2. Intrekking

Het Besluit van 24 oktober 2017 inzake de eisen voor de opleiding van de psychotherapeut en voor de erkenning als opleider en praktijkopleidingsinstelling, in aanvulling op het Besluit psychotherapeut (AMvB) wordt ingetrokken.

D.3. Bekendmaking

1. Op de website van de FGzPt (www.fgzpt.nl) wordt mededeling gedaan van de vaststelling en wijzigingen van dit besluit. Deze mededeling bevat ten minste de titel van het besluit of wijziging en de datum van inwerkingtreding ervan.
2. Naast de mededeling bedoeld in het eerste lid, wordt ook de integrale tekst van dit besluit op de website van de FGzPt geplaatst.

D.4. Inwerkingtreding

1. Met uitzondering van artikel C.3., tweede en vijfde lid, treedt dit besluit in werking op 1 januari 2020.
2. Indien de mededeling van de vaststelling van dit besluit op de website van de FGzPt, bedoeld in artikel D.3., eerste lid, wordt gedaan op of na 1 januari 2020, treedt dit besluit in werking met ingang van de dag na de datum van publicatie op voornoemde website, en werkt zij terug tot en met 1 januari 2020.
3. Artikel C.3., tweede en vijfde lid van dit besluit treden in werking op 1 januari 2021.

D.5. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit opleidingseisen Psychotherapeut.

Prof. dr. M.J.H. Huibers
Voorzitter

Mr. A. Jannink
Secretaris

Toelichting algemeen

De psychotherapeut is opgenomen als een van de basisberoepen in artikel 3 van de Wet BIG. In diezelfde wet wordt in artikel 27 het deskundigheidsgebied van de psychotherapeut omschreven, en wel als volgt:

'Tot het gebied van deskundigheid van de psychotherapeut wordt gerekend het onderzoeken en het volgens bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen methoden beïnvloeden van stemmingen, gedragingen en houdingen van een persoon met een psychische stoornis, afwijking of klacht, teneinde deze te doen verdwijnen of te verminderen.'

In het Besluit psychotherapeut (AMvB) heeft VWS vervolgens een aantal eisen beschreven die aan de opleiding en de opleidingsinstelling worden gesteld. Alhoewel zowel de omschrijving van de deskundigheid als de AMvB verouderd zijn en in de toekomst gewijzigd worden, vormen ze nog altijd de thans geldende regelgeving voor de psychotherapeut en zijn dan ook de basis voor de nadere eisen die het CSGP aan de opleiding stelt.

Dit besluit vult dan ook de AMvB van de Minister van VWS aan en regelt met name de eisen voor de erkenning van opleiders en praktijkopleidingsinstellingen. De eisen omtrent (her)registratie en herintreding van psychotherapeuten vallen hierbuiten en behoren tot de exclusieve taak van VWS en het CIBG.

Sinds het van kracht worden van het Besluit Psychotherapeut in 1998 heeft de toenmalige Kamer Psychotherapeut een aantal regelingen opgesteld die betrekking hebben op de toetsing van de vooropleiding, vrijstellingen in de opleiding en kwalificatie-eisen van opleiders en praktijkopleidingsinstellingen.

Per 1 oktober 2015 is de regelgevende bevoegdheid van die Kamer Psychotherapeut overgeheveld naar het CSGP van de FGzPt. Het verzamelbesluit 'Regelingen van de Kamer Psychotherapeut betreffende toetsing toelating, vrijstellingen en vereisten betreffende opleiding tot psychotherapeut' is door het CSGP omgezet naar een collegebesluit. Hierin zijn niet de vrijstellingen meegenomen, omdat het CSGP niet bevoegd is nadere regels te stellen t.a.v. vrijstellingen of ontheffingen.

Artikelsgewijs

Hoofdstuk A. Algemene bepalingen

Artikel A.2. Aanvullende bepalingen

Het tweede lid is een aanvullende bepaling op artikel twee van de AMvB Besluit Psychotherapeut.

Hoofdstuk B Opleidingen

Algemeen

In de praktijkopleiding van psychotherapeuten is sprake van intensieve begeleiding, waarbij verschillende functionarissen een rol spelen. Naast de praktijkopleider zijn dit de werkbegeleider(s), de supervisor(en) en de leertherapeut.

Voor de kwaliteit van de praktijkopleiding is het van groot belang dat deze praktijkbegeleiders voldoende gekwalificeerd zijn.

De regels die in dit besluit zijn neergelegd zijn voor het overgrote deel ontleend aan het rapport van de Commissie Praktijkbegeleiding psychologische BIG-opleidingen. In dit rapport wordt een eenduidig kader geformuleerd voor de eisen te stellen aan praktijkbegeleiders van de diverse psychologische BIG-opleidingen. Hiermee is beoogd een bijdrage te leveren aan de harmonisatie van eisen voor de verschillende opleidingen.

Uitgangspunt voor de voorgestelde kwalificaties vormen de taken en rollen van de verschillende praktijkbegeleiders, zoals omschreven in de uitgave Taken en verantwoordelijkheden in de praktijkopleiding tot gezondheidszorgpsycholoog en gezondheidszorgpsycholoog-specialist (2018). Het streven is na vaststelling van de kwalificatie-eisen door de verschillende regelgevende organen een nieuwe editie van deze uitgave samen te stellen, waarin de kwalificatie-eisen voor de verschillende psychologische BIG-opleidingen zijn opgenomen.

Van belang voor alle functionarissen is, dat zij over voldoende ervaring in het vakgebied beschikken. Deze vereiste ervaring is geoperationaliseerd in termen van aantal jaren registratie en werkervaring. Aansluitend bij de bestaande praktijk is als uitgangspunt gekozen voor het aantal jaar dat men geregistreerd is voor het betreffende beroep. Dit garandeert een minimumniveau van senioriteit.

Daarenboven is het uiteraard van belang dat betrokkene het vak in voldoende mate daadwerkelijk heeft uitgeoefend. Hiertoe dient de werkervaringseis.

Hoofdstuk B.

Artikel B.1. Competenties

In dit artikel is neergelegd dat de opleiding gericht is op het verwerven van competenties, en worden de competenties beschreven die hierbij richtinggevend zijn. Deze competenties worden verder uitgewerkt in het opleidingsplan.

Artikel B.7. Supervisor

Om de kwaliteit van de opleiding en met name de inbedding van onderdelen in het bredere geheel te garanderen, dient een supervisor op het gebied van de psychotherapie tevens geregistreerd te zijn als psychotherapeut. Dus een gezondheidszorgpsycholoog, klinisch psycholoog, klinisch neuropsycholoog of psychiater, die optreedt als supervisor, moet tevens geregistreerd zijn als psychotherapeut. Omdat de basisattitudes een belangrijke rol spelen met betrekking tot de kwaliteit en effectiviteit van de psychotherapie wordt ook voor de algemene supervisie, die hierop betrekking heeft, vereist dat de supervisor voldoet aan de eisen geformuleerd in artikel B.7., eerste lid. Voor de supervisie over (psycho)diagnostiek kan een uitzondering op deze regel gemaakt worden.

Artikel B.8. Werkbegeleider

Een belangrijk punt van aandacht is de aanwezigheid van de werkbegeleider. De werkbegeleider is onder andere verantwoordelijk voor de kwaliteit van zorg die de opleiding verleent, bewaakt het professioneel functioneren van de opleiding, en dient beschikbaar te zijn voor consultatie. Dit vereist dat de werkbegeleider zicht heeft op en weet heeft van de inhoudelijke werkzaamheden van de opleiding. Dit vereist aanwezigheid van de werkbegeleider binnen het team van de opleiding

gedurende de praktijkopleidingsuren van de opleiding. Waar het bij het team om gaat is dat de werkbegeleider het werk van de opleiding in nabijheid kan beoordelen en mee kan lopen. Daarnaast geldt dat de werkbegeleider moet voorzien in 'achtervang' door een andere als werkbegeleider gekwalificeerde professional indien hij zelf niet aanwezig is. De verantwoordelijkheid van de werkbegeleider houdt ook in dat deze in tuchtrechtelijke zin verantwoordelijk is voor zover deze een actieve rol heeft gehad bij de individuele behandeling. Deze verantwoordelijkheid geldt dan ook voor andere betrokkenen. Indien de opleiding al over een BIG-kwalificatie beschikt, kan in principe zowel de werkbegeleider of andere betrokkene als de opleiding tuchtrechtelijk worden aangesproken. Voor de opleiding geldt dat hij alleen kan worden aangesproken in de hoedanigheid van de BIG-kwalificatie waarover hij beschikt, dus bijvoorbeeld als gezondheidszorgpsycholoog. Als de opleiding wordt aangesproken op een handeling die deze binnen de opleiding tot psychotherapeut verrichtte, is van belang of die handeling binnen het deskundigheidsgebied van een psychotherapeut valt. Valt de betreffende handeling alleen binnen het deskundigheidsgebied van de psychotherapeut, dan kan de opleiding daar niet aansprakelijk voor worden gehouden.

Artikel B.10. Erkende psychotherapieverenigingen in het kader van supervisie vereisten²⁴

Als erkende psychotherapieverenigingen in het kader van supervisie vereisten worden in elk geval beschouwd:

- Nederlandse Psychoanalytische Vereniging (NPaV)
- TFP Nederland (transference focused psychotherapy)
- Vereniging EMDR Nederland
- Vereniging voor Gedragstherapie en Cognitieve Therapie (VGCT)
- Vereniging IPT Nederland • Vereniging voor kinder- en jeugdpsychotherapie (VKJP)
- Vereniging Persoonsgerichte Experimentiële Psychotherapie (VPEP)
- Vereniging voor psychoanalytische psychotherapie (NVPP) waaronder DIT-register, register AFP, register TFP
- Vereniging voor groepsdynamica en groepspsychotherapie (NVGP)
- Vereniging voor relatie en gezinstherapie (NVRG)
- Vereniging voor Schematherapie (VSt)

Met het een erkende psychotherapievereniging in het kader van supervisie vereisten worden de volgende registers gelijkgesteld:

- EFT register (emotion focused therapy)
- Register MBT (mentalisation based therapy)

Tweede lid, onderdeel a: Het CSGP adviseert om als uitgangspunt te hanteren dat er ten minste vijftig leden zijn.

Hoofdstuk C.

Artikel C.1. De opleidingsinstelling

Vijfde lid onder g.: De opleidingsinstelling brengt jaarlijks verslag uit aan de CRT, onder andere van de verleende dispensaties. Bij voorkeur motiveert de opleidingsinstelling deze dispensaties.

Artikel C.3. De hoofdopleider en de waarnemend hoofdopleider

Derde lid onder k: De hoofdopleider kan plaatsvervangend hoofdopleiders aanwijzen ter ondersteuning van de uitoefening van diens taken. Dit is echter niet een verplichting.

²⁴ Besluit CSGP van 23 november 2021

Artikel C.4. Algemene bepalingen voor de erkenning van praktijkopleidingsinstellingen

Tiende lid: Volgens het achtste lid verricht de opleidingsinstelling de visitatie van een praktijkopleidingsinstelling aan de hand van de eisen voor erkenning uit dit besluit en het Kwaliteits- en erkenningskader. De CRT kan een erkenning van een praktijkopleidingsinstelling evenwel alleen intrekken of omzetten in een voorlopige erkenning als deze niet voldoet aan een of meerdere eisen voor erkenning uit dit besluit.

Twaalfde lid: Deze bepaling moet borgen dat er, bij intrekking van de erkenning van een praktijkopleidingsinstelling, voorzieningen worden getroffen zodat de opleiding diens opleiding kan voortzetten. Beoogd is dat de CRT tenminste op de hoogte is van de getroffen voorzieningen en hierin waar mogelijk een actieve rol heeft.

Artikel C.4a. Algemene bepalingen voor de erkenning van praktijkopleiders

Achtste lid: Volgens het zesde lid verricht de opleidingsinstelling de visitatie van een praktijkopleider aan de hand van de eisen voor erkenning uit dit besluit en het Kwaliteits- en erkenningskader. De hoofdopleider kan een erkenning van een praktijkopleider evenwel alleen intrekken of omzetten in een voorlopige erkenning als deze niet voldoet aan een of meerdere eisen voor erkenning uit dit besluit.

Tiende lid: Deze bepaling moet borgen dat er, bij intrekking van de erkenning van een praktijkopleider, voorzieningen worden getroffen zodat de opleiding diens opleiding kan voortzetten. Beoogd is dat de CRT tenminste op de hoogte is van de getroffen voorzieningen en hierin waar mogelijk een actieve rol heeft.

Artikel C.5. De praktijkopleidingsinstelling met betrekking tot contracten en financiën

Eerste lid onder k: Uren cursorisch onderwijs vormen een integraal onderdeel van de opleiding. De minimum maximum clause betreft een clause waarin een arbeidsomvang van een minimum en een maximum aantal uren is opgenomen.

Artikel C.9. Dispensatie

Eerste lid: de vereiste specificatie van het bereik van de dispensatie betreft bijvoorbeeld het domein (met als voorbeeld: "alleen supervisie over behandeling van kinderen en jeugdigen") en de looptijd (met als voorbeeld: "voor de duur van één supervisierEEKS").

De hoofdopleider kan de genoemde dispensaties ook verlenen aan de P-opleider, nu de P-opleider een praktijkopleider is.